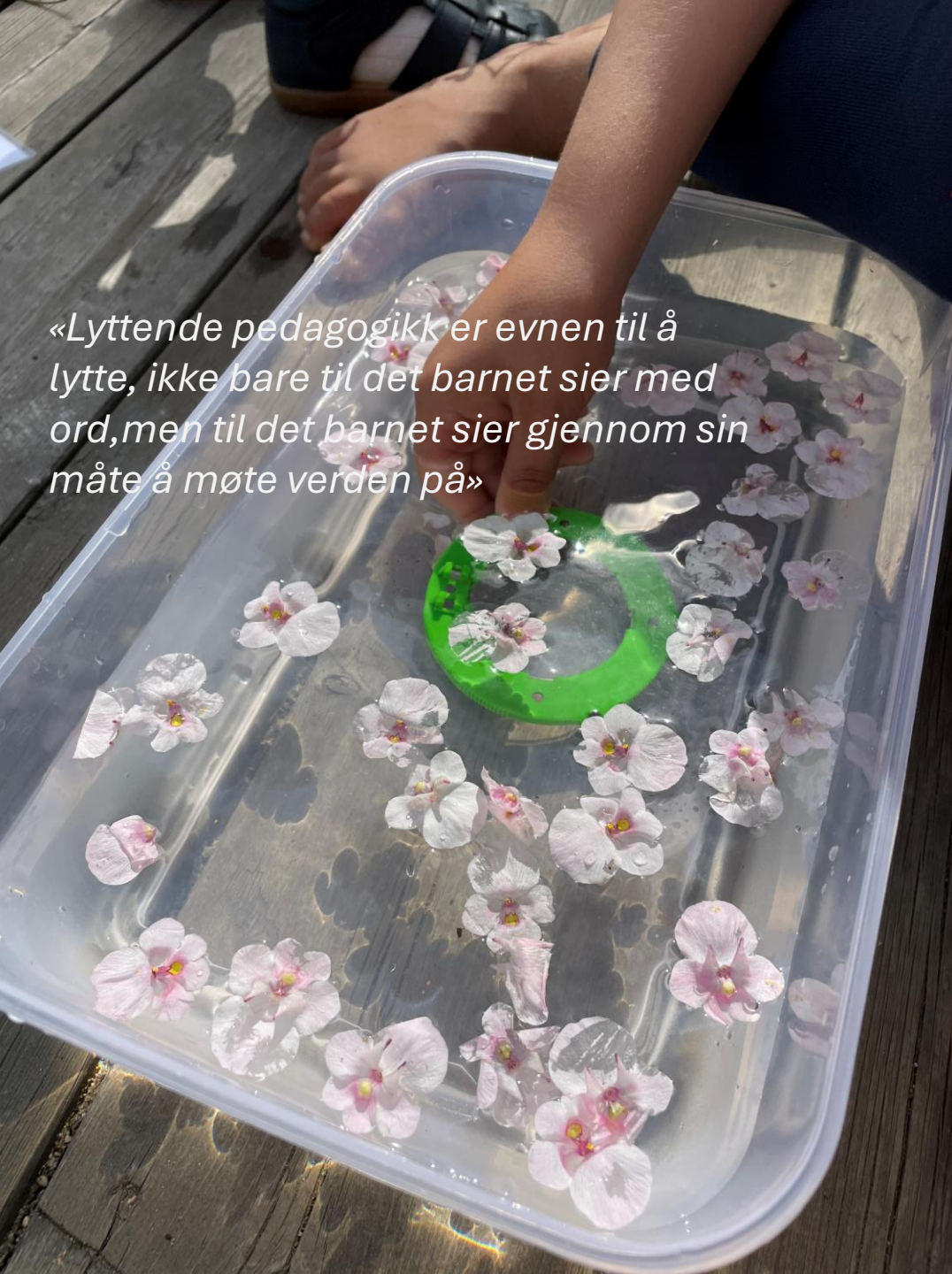

BARNEHAGEN SMÅTROLL

Årsplan 2024-2025

«MED MITT SPRÅK-For barns rett til å uttrykke og sanse på 100 ulike måter»

«Lyttende pedagogikk er evnen til å lytte, ikke bare til det barnet sier med ord, men til det barnet sier gjennom sin måte å møte verden på»

Tilbakeblikk på forrige barnehageår

I barnehageåret 2023/2024 jobbet vi med temaet «Med mitt språk- for barns rett til å uttrykke og sansse på 100 ulike måter». Med fokusområdene: Lek, Fysisk aktivitet & naturopplevelser ,fysisk læringsmiljø, materialenes tilgjengelighet og språkmiljø.

Våren 2024 var Elisabeth J og Silje med på en kursrekke (prosessjobbing i barnehage) hos Yvonne Rosten på Hemnesberget. Målsettingen med denne kursrekken var å gi pedagoger redskaper, teknikker, materialkunnskap, materialforståelse, trygghet, forståelse for hvordan få til en god verkstedkultur sammen med barna. Målsettingen var også å få bevissthet rundt sin egen rolle, slik at pedagogene kan veilede og hjelpe barna gjennom sine skapelsesprosesser, på en hensiktsmessig og profesjonell måte. Personalet har hatt fagkveld med Line Melvold der fokuset var på livsmestring og hvordan vi i barnehagen kan gjøre det beste for å styrke barnas psykososiale miljø.

Vi har jobbet hele året med å ha gode læringsmiljø, med møteplasser og muligheter for å få skape i sitt foretrukne språk, men også bli utfordret til å prøve nye uttryksmåter. Vi har jobbet med å bruke utemiljøet mer bevisst i forhold til det prosjekterende og gjennom fysisk aktivitet. Når vi har evaluert barnehageåret 23/24 ser vi at vi ønsker å jobbe mer med temaet «Med mitt språk» og jobbe mer med forståelsen av atelierkultur, læringsmiljø og materialenes tilgjengelighet, språk og språkmiljø. Der pedagogens tilstedeværelse og bevissthet er sentralt for å kunne følge barnas initiativ og spor. Personalet har jobbet med å sette ord på hva som gir de motivasjon og engasjement i arbeidet sammen med barn. Stikkord her var blant annet at vi jobber SAMMEN OM å gi barn muligheter, muligheter til å uttrykke, muligheter til å delta og muligheter til å få sin stemme hørt.

VERDIGRUNNLAG

Verdigrunnlaget vårt bygger på visjonen vår:

Modige barn, i dag og for fremtiden

Med verdiene **kreativitet-omsorg-mot**

Modige barn i dag er barn som er kreative, som viser omsorg og mot.

Kreative til å tenke nye tanker og være nysgjerrig på omverden.

Omsorgsfulle til å bry seg om andre og til å kunne samarbeide.

Mot til å ta egne valg og stå for dem.

Modige barn har **tro på seg selv**.

Modige barn for fremtiden tenker vi handler om at de valgene, de mulighetene og den bagasjen vi får med oss fra vi er små gir grunnlag for å mestre livets utfordringer.

Vi tenker at visjonen er målet vårt. I et større perspektiv handler det om hvilket samfunn vi ønsker, på individnivå handler det om å ruste barn til å **mestre livet** og til å tåle med- og motgang (se mer utfyllende i dokumentet verdigrunnlag-årsplan del 1).

REKOM 2024-2025

Høsten 2024 starter det opp en ny runde med kompetanseutvikling for barnehagene i Rana. Målet denne gangen er å skape kultur for prosjekterende arbeidsmåter i barnehagens hverdagsliv gjennom kloke ansatte og gode fysiske miljøer.

Det handler mye om de ansattes barnesyn, synet på lek og læring og viktigheten av dette for barnehagens pedagogiske innhold.

Vi har gode erfaringer fra forrige runde med Rekom og merker at det bidro til en god pedagogisk utvikling for oss i fellesskap. Innholdet i Rekom 24/25 passer godt til vårt tema og fokusområder dette barnehageåret.

Maiken Kristensen og Emilie Langmo er deltagere fra barnehagen, men hele barnehagen skal være med i prosessene.

MED MITT SPRÅK

For barns rett til å uttrykke og sanse på 100 ulike måter

Vi viderefører temaet fra forrige barnehageår, rett og slett fordi barns rett og muligheter til å få være seg selv i verden er en så viktig verdi for oss. Gjennom temaet «Med mitt språk» får vi et verktøy som hjelper oss til å sette verdien om barnet som subjekt ut til praksis. Barnet som subjekt og barns mulighet til å være demokratiske borgere i lys av seg selv er selve nerven i vårt verdigrunnlag. Når vi snakker om barnet som subjekt må vi og ta innover oss at vi må romme *alle* barn. De som er stille, de som utfordrer, de som tenker annerledes enn oss.

Vi har derfor valgt å spisse oss inn og stiller spørsmålet

«Hvordan blir den enkeltes stemme hørt?»

Hva er det Ole foretrekker å gjøre, hvordan kan Anna sine spor bli tydelige, hvem blir Sara i møte med, hvordan fikk Filip påvirke barnehagedagen sin? Har alle barna muligheter til å uttrykke på sitt språk? Lar vi barna ha hundre språk?

Å gi barna et mylder av muligheter til å uttrykke seg og sanse, krever voksne som har slått på sin lyttefrekvens. Voksne som klarer å ta inn barnas ulike måter å kommunisere sine meninger, behov og synspunkt. Voksne som tar barnas språk og lar det prege den pedagogiske praksisen og ikke minst lar det være styrende for hvordan vi utformer våre læringsmiljøer. Vi må være nysgjerrige på hva barnet tar med seg inn i møte med oss.

Språk, språkmiljø og voksne som språklige forbilder

I Rana Kommune foregår det for tiden en satsning på språk og språkutvikling. Elisabeth Amundsen og Lena Iglum deltar på Språknettverk sammen med de andre barnehagene i Rana. Målet er å øke kompetansen rundt hvordan gode språkmiljø og språkbevisste voksne kan forebygge og avdekke språkutfordringer.

Å kunne kommunisere og gjøre seg forstått er et grunnleggende behov for alle mennesker. Å gi barna de beste forutsetningene for å kunne gjøre seg forstått er derfor viktig. Mange barn har bruk for ASK (alternativt supplerende kommunikasjon) og skal de kunne nytte seg av dette krever det at det er implementert i hele barnehagen.

Et innbydende språkmiljø handler om visuelle møteplasser, tekst, bilder og symboler. Varierte bøker og konkrete for å knytte tanken til det man ser. Men et godt språkmiljø er helt avhengig av den voksnes rolle og væremåte.

Et godt språkmiljø inviterer barna til å aktivt bruke og leke med språket og et godt språklig forbilde tar tak i barnas lek med språket og de bruker enhver anledning til å skape språksprell. Vi må gi barna innhold til begreper- vi må fyre opp under barnas undring- vi må oppmuntre, ikke forvente et ferdig uttenkt svar.

Atelierkultur, læringsmiljø og materialenes tilgjengelighet

De siste årene har atelierkultur vært et begrep vi har jobbet mye med. Atelierkultur handler først og fremst om hvordan vi som voksne møter barnas iboende nysgjerrighet og hvordan vi legger til rette for at de kan utforske sine teorier og tanker gjennom prosjekterende arbeidsmåter. Det handler om hvordan vi utformer våre pedagogiske miljøer og hvordan tilgjengelighet i materialer og verktøy gir barn mulighetsrom.

Vi ønsker en barnehage utformet for det sanselige og det skapende, det utforskende og det nysgjerrige. Vi ønsker et læringsmiljø tuftet på møteplasser for barna der de kan møtes rundt det felles tredje. Møteplasser som utfordrer tanken. Vi ønsker at det indre livet i barnehagen skal nøre opp under det nysgjerrige barnet. Vi vil at våre pedagogiske miljøer skal forene fantasi og fakta. At barna gjennom tilgjengelig materialer og verktøy skal klare å skape forbindelse mellom hendenes handling og tankens utvikling.

Vi ønsker pedagogiske miljøer som ikke er statiske, men som beveger seg gjennom barnas alder og interesser. Det gjelder både i våre inne og utemiljøer. Barna har rett på intelligente miljøer gjennom hele sin barnehagedag.

BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

- FN's barnekonvensjon- barns rettigheter [Barnekonvensjonen \(fn.no\)](https://www.fn.no)
- Rammeplan

Lov om barnehager (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>) og rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (<http://www.udir.no/rammeplan>), danner grunnlaget for de verdier, mål og innhold vi jobber etter.

- **Årsplan(Verdigrunnlag del 1 og årets årsplan del 2)**

Med bakgrunn i rammeplanens krav til innhold gjøres det valg for hva fokuset blir i barnehageåret. Evaluering av forrige barnehageår bidrar til fokus og innhold for årets årsplan. Årsplan gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre.

- **Pedagogisk dokumentasjon**

Pedagogisk dokumentasjon er et arbeidsdokument for personalet. Den konkretiserer hvordan gruppen skal jobbe ift årets fokusområde - Dokumentere prosesser, refleksjoner og evaluering og valg av veien videre - En kontinuerlig prosess gjennom hele året som synliggjør progresjon i arbeidet.

- **Tilbakeblikk og veien videre**

Tilbakeblikkene synliggjør vårt pedagogiske arbeid og viser hvordan vi omsetter planene våre i praksis ut ifra innhold i årsplanen og forutsetningene hos barnegruppen. Planene fremover er et resultat av den jobben som er gjort og danner grunnlaget for veien videre.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Å starte i barnehagen er for mange barn den første gangen de skal fungere i en sosial setting uten foreldrene tilstede. Det er barnas første løsrivelse. Det kan være litt skummelt for både liten og stor. Noen finner seg til rette med en gang, andre trenger litt lengre tid på å bli trygge. Trygghet og tillitt er derfor to viktige markører for oss. Det skal være trygt å være i barnehagen. Barna skal komme i barnehagen å kjenne at her er det godt å være. Her er jeg en del av felleskapet og jeg er viktig! Når barn er trygge og trives vil de utforske og utvikle seg.

Fordi barn er så forskjellige finnes det ingen fast oppskrift på hvordan tilvenningen skal foregå. Dialog med foreldrene er derfor det viktigste, slik at vi sammen kan finne den beste måten for hvert enkelt barn.

Overgang mellom småbarnsavdeling (Karius & Baktus) og storavdeling (Trollongan)

Om sommeren det året barna fyller 3 år flytter de opp på storavdelinga. I forkant av dette er de regelmessig på besøk på storavdelinga, og blir kjent med barna, de voksne og det fysiske miljøet. Det er et foreldremøte på våren/sommeren for å snakke om overgangen til storavdeling og forventninger rundt dette. Når dagen for overflytting er kommet, tar barna med seg sakerne og flytter til sine nye plasser på den nye avdelingen.

Overgang mellom barnehage og skole

Vi er opptatt av at det siste året i barnehagen (Klubb-året) skal være fylt av opplevelser og utfordringer. Vi mener at vi gjennom de tingene vi vektlegger vil barna få mye viktig med seg på veien videre i livet i form av mot, selvstendighet og empati. Barna overnatter i barnehagen, de er på grottetur i Sætergrotta og de går Lucia på Nasjonalbiblioteket. Barna inviteres av de enkelte skolene når skolestarten nærmer seg, her får de bli kjent med skolen og de som skal begynne sammen med dem.

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning (Rammeplan for barnehagen, 2017)

Rana kommune har utarbeidet en plan for overgangen mellom barnehage og skole som vi følger. Den heter «Da klokka klang». Dere kan lese planen og målsettingen med den på Rana kommune sine hjemmesider, www.rana.kommune.no

Grottetur- høstens vakreste eventyr

Samarbeid barnehage og hjem

I Barnehagen Småtroll legges det stor vekt på et godt samarbeid mellom barnehage og hjem. I barnehageloven står det: *«for å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.»*

Foreldrerådet består av alle foresatte i barnehagen og kan ta opp alt av interesse, ofte via foreldrerepresentantene.

Samarbeidsutvalget består av to foreldrerepresentanter og to representanter fra de ansatte. Årsplanen godkjennes i samarbeidsutvalget.

Samarbeidsutvalget 2024/2025:

Foreldrerepresentanter:

Stina Engesbakk

Susanne F. Bertheussen

Vara: Marianne Myhre

Personalrepresentanter:

Maiken Arctander

Elisabeth S. Pettersen

Vara: Emilie Langmo

Daglig leder er deltaker.

Personalet i Barnehagen Småtroll 2024-2025

Karius	Baktus	Tusseladdan	Dunderklompan	Klubben	Andre stillinger
Ann-Magritt Michalsen- Gruppeleder	Maiken Kristensen- Gruppeleder	Emilie Langmo- Gruppeleder	Maiken Arctander- Gruppeleder	Lena Iglum- Gruppeleder 60% på Klubb/40% på Tuss (Gjermund)	Turid A.Kolåsæter- Daglig leder
Iselin Hanssen- Barnehagelærer	Elisabeth Amundsen - Barnehagelærer	Trine Enstad- Barnehagelærer	Elisabeth Juul- Barne og ungdomsarbeider	Elisabeth Pettersen- Barne og ungdomsarbeider	Lotta-Maaria Stolpe- Spesialpedagog. Er mest på Dund og Tuss
Silje Sjonbotn- Barne og ungdomsarbeider	Jeanett Jakobsen- Barne og ungdomsarbeider	Ida Skogmo- Pedagogisk medarbeider	Anita Åsland-Pedagogisk medarbeider	Jeanette Johannessen- Pedagogisk medarbeider	Vi har vikarer som vi setter inn når det er behov😊
Martine Nordheim- Pedagogisk medarbeider	Grete Lein-Pedagogisk medarbeider	Gjermund Hilmarsen- Barnehagelærer 60% på Tuss/ 40% på Klubb (Lena)	Berit Pettersen- Pedagogisk medarbeider		
	Hedda Pettersen- lærling				

MODIGE BARN, I DAG OG FOR FREMTIDEN

Et nytt barnehageår er igang, med nye barn, nye voksne og nye gruppesammensettinger. Vi gleder oss til å danne nye relasjoner, vennskap, møte utfordringer og finne løsninger sammen. Viktigst av alt er at vi skal ha meningsfulle dager der vi formes sammen i fellesskap.

Det er VI som er Barnehagen Småtroll!

Mer utfyllende om vårt pedagogiske arbeid og det som skjer på gruppene kommer i tilbakeblikkene.